Lietas Nr. C30481113
Lietas arhīva Nr. C-1683-14/12

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:

tiesnese I.Strode

ar sekretāri L.Priedenfeldi

2014.gada 6.janvārī, atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3, izskatīja civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk SIA) ''Ātrais kredīts" maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu, un

konstatēja

2013.gada 22.aprīlī tiesā saņemts SIA ''Ātrais kredīts" maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. C/ par parāda piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2009.gada 31.augustā atbildētāja prasītāja mājas lapā www.atraiskredits.lv aizpildīja reģistrācijas formu, kur apliecināja, ka piekrīt Kredītlīguma noteikumiem - Kredīta līguma kopējiem noteikumiem, kuru AKST kods ir 8040 474C 5FFE 9921 C8EE 0F41 83DE A8EA; apstiprināja reģistrāciju un no sava konta uz prasītāja kontu veica reģistrācijas maksājumu LVL 0,01 apmērā. Atbildētāja izvēlējās kredīta nosacījumus, tos apstiprināja, saņēma no prasītājas kredītu nosacījumus apstiprinošu īsziņu. Tā kā neviena no pusēm pēc kredīta atmaksas, kas bija izsniegts 2009.gada 8.septembrī, SIA ''Ātrais kredīts", uz minētā līguma pamata, 2010.gada 2.augustā pārskaitīja atbildētājai viņas pieprasīto kredītu LVL 100 apmērā, nosakot atmaksas termiņu līdz 2010.gada 11.septembrim un nosakot procentus par kredīta lietošanu (kredīta procentu summa), kas par 28 dienām ir LVL 24. Atbildētāja aizdevumu neatgrieza, kā arī neveica kredīta procentu summas samaksu.

Ņemot vērā minēto un to, ka atbildētāja nereaģēja uz prasītāja nosūtītajiem brīdinājumiem, SIA ''Ātrais kredīts", saskaņā ar līguma 5.1.punktu, uzsāka līgumsoda (kavējuma naudas) 2% aprēķināšanu. Atbildētāja no 2010.gada 12.septembra līdz 2013.gada 20.martam ir kavējusi 921 dienu.

Saskaņā ar prasības pieteikumā norādīto, atbildētāja kredīta procentu summas parāds par laika periodu no 2010.gada 2.augusta līdz 2013.gada 20.martam ir LVL 813,43, taču, tā kā procentu pieaugums nedrīkst būt lielāks par pamatsummu, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas aizdevuma procentu summu LVL 100 apmērā.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1716., 1717.pantu, 1720.panta 2.punktu, 1721., 1724., 1756.pantu SIA ''Ātrais kredīts" lūdz tiesu piedzīt no /pers. C/ par labu prasītājam kredīta parādu LVL 100, procentus LVL 100, līgumsodu (kavējuma naudu) LVL 200, kā arī tiesāšanās izdevumus. Tāpat arī prasības pieteikumā lūgts piespriest prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no neatmaksātās kredīta summas LVL 100, sākot ar sprieduma spēkā stāšanās brīdi.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus lietā nav sniedzis.

SIA ''Ātrais kredīts" pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās. 2014.gada 6.janvārī tiesā saņemts prasītāja iesniegums, kurā lūgts lietu izskatīt bez prasītāja pārstāvja, norādot, ka prasību uztur pilnā apmērā.

/pers. C/ uz tiesas sēdi neieradās, nepaziņoja neierašanās iemeslus, kā arī nelūdza tiesas sēdi atlikt. Atbildētājai par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots Civilprocesa likuma 56.panta pirmajā un piektajā daļā noteiktajā kārtībā.

Tiesa nekonstatēja Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktos pamatus, kad tiesai ir pienākums atlikt lietas izskatīšanu un, līdz ar to, atzina par iespējamu civillietu izskatīt bez lietas dalībnieku piedalīšanās tiesas sēdē.

Pārbaudījusi civillietas materiālus, tiesa atzīst, ka SIA ''Ātrais kredīts" prasība ir apmierināma daļēji turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Prasības pieteikumam pievienotā Kredīta līguma kopējo noteikumu, kuru AKST kods ir 8040 474C 5FFE 9921 C8EE 0F41 83DE A8EA 31-08-2009 3.punktā ir noteikta minētā līguma slēgšanas kārtība un, proti, lai saņemtu kredītu, kredīta ņēmējam jāveic šādas darbības: reģistrācijas formā, kuru kreditors sniedz savā mājas lapā, jāievada personas kods, elektroniskā pasta adrese, mobilā tālruņa numurs, jāizveido parole, jāapliecina sava piekrišana/nepiekrišana attiecībā uz kreditora tiesībām apstrādāt kredīta ņēmēja norādītos personas datus kredīta piešķiršanas nolūkā un tiesā mārketinga mērķim. Pēc iepazīšanās ar Kredītlīgumu, kredīta ņēmējam jāapliecina, ka tas ir iepazinies un piekrīt Kredītlīguma vispārīgajiem noteikumiem, jāapstiprina reģistrācija un jāveic reģistrācijas maksājums, ko drīkst veikt tikai no kredīta ņēmēja personīgā konta, kurā kredīta ņēmējs vēlas saņemt kredītu. Klients, veicot reģistrācijas maksājumu, apstiprina reģistrāciju. Pēc reģistrācijas maksājuma veikšanas, kredīta ņēmējs no kreditora saņem īsziņu ar lietotāja ID un klienta statuss tiek mainīts uz kredīta ņēmēja statusu.

Atbilstoši minētā līguma 3.2.1.punktam un 3.2.3.punktam, lai saņemtu kredītu, kredīta ņēmējam ir pienākums izvēlēties kredīta

nosacījumus, kas, atbilstoši līguma 1.16.punktā noteiktajam ir konkrēta kredīta summa, termiņš, kredīta maksājums, maksājuma diena, maksājuma apmērs un citi nosacījumi. Kredīta ņēmējs kredīta nosacījumus izvēlas tikai pēc piereģistrēšanās. Kad kredīta ņēmējs ir apstiprinājis kredīta nosacījumus, tiek uzskatīts, ka puses ir vienojušās par kredīta nosacījumiem un tos apstiprinājušas.

No prasības pieteikumam pievienotā konta izraksta izriet, ka atbildētājs, veicot LVL 0,01 pārskaitījumu prasītājam, apstiprinājis reģistrāciju un piekrišanu iepriekš minētā līguma noteikumiem.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu distances līgums ir vienošanās starp patērētāju un pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, pamatojoties uz pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja piedāvājumu ar adresēta vai neadresēta iespieddarba, tipveida vēstules, kataloga, presē publicētas reklāmas, kurai pievienots pasūtījuma kupons, telefona, faksimila, interneta, elektroniskā pasta, televīzijas, radio un citu informācijas nosūtīšanas vai pārraidīšanas līdzekļu starpniecību.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesa atzīst par pierādītu, ka ar Kredīta līguma kopējiem noteikumiem, kuru AKST kods ir 8040 474C 5FFE 9921 C8EE 0F41 83DE A8EA 31-08-2009, Aizdevuma līguma speciāliem noteikumiem, prasības pieteikumam pievienoto konta izrakstu, 2010.gada 2.augusta maksājuma uzdevumu Nr.465 un klienta profila izdruku no prasītāja mājas lapas, starp lietas dalībniekiem noslēgts distances kredīta līgums, saskaņā ar kuru, cita starpā, 2010.gada 2.augustā prasītājs izsniedzis atbildētājai kredītu LVL 100 apmērā uz 28 dienām, tas ir, par laika periodu no 2010.gada 2.augusta līdz 2010.gada 11.septembrim, nosakot par šo laika periodu kredīta procentus LVL 24 apmērā.

Atbilstoši starp pusēm noslēgtā līguma 4.1.punktam, kredīta atmaksas dienā kredīta ņēmējam ir pienākums samaksāt atmaksājamo summu, kas, saskaņā ar 1.6.punktā noteikto, ir kredīta un kredīta maksājuma summa, kuru klientam ir pienākums samaksāt sabiedrībai līdz kredīta termiņa beigām.

Civillikuma 1943.pants paredz, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis. Savukārt Civillikuma 1587.pantā ir noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar prasītāja norādīto, atbildētāja savas uzņemtās saistības nav izpildījusi, proti, nav atmaksājusi saņemto kredītu LVL 100 apmērā un nolīgtos kredīta lietošanas procentus par laika periodu no 2010.gada 2.augusta līdz 2013.gada 20.martam, kuru apmēru prasītājs, ievērojot Civillikuma 1763.pantā noteikto, samazinājis līdz pamatparāda apmēram, tas ir, LVL 100.

Civillikuma 1753.pants paredz, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu. Procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai, ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu (Civillikuma 1946., 1756.pants).

No Aizdevuma līguma speciāliem noteikumiem izriet, ka līdzēji par kredīta lietošanas 28 dienām un, tieši, par laika periodu no 2010.gada 2.augusta līdz 2010.gada 11.septembrim, vienojās, ka atbildētājai jāmaksā kredīta procenti LVL 24 apmērā.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta otrā prim daļa paredz, ka neskaidri un neprecīzi līguma noteikumi tiek tulkoti par labu patērētājam.

Saskaņā ar Civillikuma 1508.pantu saudzīgākam iztulkojumam dodama priekšroka pret citiem, un uz tā pamata priekšroka ir tam, kurš vismazāk saista parādnieku.

Tāpat arī, saskaņā ar Civillikuma 1509.pantu, divpusēji darījumi, kas uzliek kādus pienākumus abām pusēm, šaubu gadījumā iztulkojami tam par ļaunu, kurš attiecīgā gadījumā ir kreditors un, kuram tādēļ vajadzēja izteikties skaidrāk un noteiktāk.

Pamatojoties uz minētajām tiesību normām, tiesa atzīst, ka lietas dalībnieki kredīta lietošanas procentus nolīguši tikai uz laiku līdz nolīgtā aizdevuma atmaksas termiņa beigām, tas ir, par 28 dienām laika periodā no 2010.gada 2.augusta līdz 2010.gada 11.septembrim. Līdz ar to nav tiesiska pamata atzīt, ka vienošanās maksāt kredīta procentus attiecināma arī uz laiku pēc šī termiņa beigām.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Tā kā tiesai nav iesniegti parāda samaksu apliecinoši pierādījumi tiesa atzīst, ka SIA ''Ātrais kredīts" prasība daļā par pamatparāda LVL 100 apmērā piedziņu ir apmierināma pilnībā, savukārt prasība daļā par nolīgto kredīta lietošanas procentu piedziņu ir apmierināma daļēji, tas ir, LVL 24 apmērā. Pārējā daļā prasība par kredīta lietošanas procentu piedziņu noraidāma kā nepamatota.

Pamatojoties uz Kredīta līguma kopējo noteikumu, kuru AKST kods ir 8040 474C 5FFE 9921 C8EE 0F41 83DE A8EA 31-08-2009 5.1.punktu, prasītājs par laika periodu no 2010.gada 12.septembra līdz 2013.gada 20.martam aprēķinājis atbildētājai līgumsodu (kavējuma naudu) LVL 1842 apmērā, samazinot tā apmēru līdz LVL 200.

Minētā līguma 5.1.punktā noteikts, ka gadījumā, ja kredīta ņēmējs nepilda savus pienākumus un neveic kredīta atmaksu kredīta atmaksas dienā, tas maksā kreditoram nokavējuma procentus divu procentu apmērā no laikā nesamaksātās kredīta summas par katru nokavēto dienu.

Atbilstoši starp pusēm noslēgtā līguma 1.18.punktam, šī līguma vispārīgajos noteikumos paredzētā naudas summa (nokavējuma procenti un soda nauda), kuru kredīta ņēmējam ir pienākums samaksāt kreditoram, ja tas savlaicīgi neizpilda Kredītlīguma noteikumus, ir līgumsods. Savukārt, atbilstoši līguma 1.29.3.punktam un 1.29.4.punktam, līguma 1.sadaļā ietvertie jēdzieni ir piemērojami, izpildot un izskaidrojot šī līguma vispārīgos noteikumus un kredīta nosacījumus. Katram šī līguma 1.sadaļā ietvertajam jēdzienam var būt citāda nozīme tikai tādā gadījumā, ja tas konkrēti norādīts līgumā.

/pers. C/ ir saistību pastiprināšanas līdzeklis, kas izpaužas gan kā nelabvēlīgu seku draudi, kamēr saistība vēl nav pārkāpta, gan kā

atbildības izpausme, kad ir noticis saistību pārkāpums. Tomēr līgumsods Civillikuma izpratnē nav līdzeklis, ar kura palīdzību kreditors tiesīgs iedzīvoties uz parādnieka rēķina (peļņas avots), kas ir pretēji tiesību izmantošanas labticīguma principam. /pers. C/ nedrīkst būt paverdzinošs vai nesamērīgi liels. Vērtējot līgumsoda proporcionalitāti, jāvadās no samērīguma kritērija, ievērojot, ka ''pie samērīguma noteikšanas jāņem vērā visas kreditora intereses un parādnieka spējas'' (K.Torgāns. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. Rīga, 2002., 225 lpp.).

Civillikuma 1.pants paredz, ka tiesības un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.

Saskaņā ar labas ticības principu, katram civiltiesiskās saistības dalībniekam savas subjektīvās tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāpilda, ņemot vērā pretējās puses intereses. Personai var tikt liegta subjektīvo tiesību izlietošana, ja izrādās, ka otras puses pretējās intereses saskaņā ar konkrētiem lietas apstākļiem ir atzīstamas par svarīgām.

Papildus minētajam, vērtējot līgumsoda apmēru un samērīgumu, tiesa ņem vērā to, ka atbildētāja ir patērētāja Patērētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē un, ka, saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktu, par netaisnīgiem līguma noteikumiem atzīstami noteikumi, kuri uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu.

Izvērtējot prasītāja aprēķinātā līgumsoda apmēru un tā samērīgumu, tiesa secina, ka pielīgtais līgumsods, kura aprēķināšana saskaņā ar līguma noteikumiem pieļauj gada laikā pamatparāda summai pieaugt vairākās reizes, nav atzīstams par samērīgu, taisnīgu un labas ticības principam atbilstošu. Līdz ar to šajā daļā prasība ir apmierināma daļēji, piedzenot no atbildētājas par labu SIA ''Ātrais kredīts" līgumsodu LVL 100 apmērā, kas tiesas ieskatā ir samērīgs, samērojot to ar pamatparāda apmēru un līgumsoda jēgu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195.pantu, Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktu un 1765.pantu, prasītājam atzīstamas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.panta nosacījumus par to, ka procentu pieaugums apstājas sasniedzot kapitāla lielumu.

Savukārt, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, no atbildētājas par labu SIA ''Ātrais kredīts" piedzenama valsts nodeva LVL 50 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi LVL 3,30 apmērā.

Atbilstoši Padomes 1997.gada 17.jūnija Regulai (EK) Nr. 1103/97 un *Euro* ieviešanas kārtības likuma 6.pantam, no atbildētājas piedzenamās naudas summas konvertējamas uz *euro* pēc maiņas kursa 1 *euro* = 0,702804 lati.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājai nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civillikuma 1508., 1509., 1587., 1753., 1756., 1943., 1946.pantu un Civilprocesa likuma 8.pantu, 41.panta pirmo daļu, 93., 97., 193., 195., 204.[1] pantu, 250.[27] panta pirmo un otro daļu, 454.panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt SIA ''Ātrais kredīts", reģistrācijas Nr. 40103183139, maza apmēra prasībā pret /pers. C/, personas kods/personas kods/, par parāda piedziņu;

piedzīt no /pers. C/, personas kods/personas kods/, par labu SIA ''Ātrais kredīts", reģistrācijas Nr. 40103183139, pamatparādu EUR 142,29 (LVL 100), nesamaksātos procentus EUR 34,15 (LVL 24), līgumsodu EUR 142,29 (LVL 100), valsts nodevu EUR 71,14 (LVL 50) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 (LVL 3,30), kopā piedzenot EUR 394,56 (LVL 277,30);

atzīt SIA ''Ātrais kredīts", reģistrācijas Nr. 40103183139, tiesības saņemt no /pers. C/, personas kods/personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no pamatparāda summas, tas ir, EUR 142,29 (LVL 100) par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.panta nosacījumus;

noraidīt pārējā daļā prasību par nolīgto procentu, līgumsoda, un zaudējumu piedziņu;

noteikt atbildētājai sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienas pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena 2014.gada 20.janvāris.

Tiesnese I.Strode